

جادى الاقل ۱۳۳۱

سکر مجي ايل

5 АПРІЛЯ 1913

# ملا ناصر الدين

№11. ЦЫНА 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمى ۱۲ قىك

۱۱



رەطىپرەدە عمرلىرىن جەعەنە باغشىان مجلسىز



آدریس: قلبیں، داویدوف کوچھی نمرہ ۲۴

Адресъ: Тифлисъ, Давидовская 24.

لئرام ایجوں: قلبیں ملا نصر الدین.

Для телегр. Тифлисъ Моллана среддинъ.

Подписная цѣна:

на годъ — 6 руб.

6 мѣсяц. — 3 р. 50 к.

3 " " 2 p.

1 " " 50

آدریس د گشمک حقی ۳ دانه ۷ فیکلک مارقدار.

فافازاده و روسييده ۱۲ آيلني — ۶ منات

» » ۶ آيلني — ۳ منات ياري

۳ آيلني ۲ منات ۱ آيلني ۵۰ قبك

اجنبى مملکتارده ۱۲ آيلني — ۷ منات

» » ۶ آيلني — ۴ منات

نك نسخى اداره مزدہ قبك، اوز گه

شهرلارده ۱۲ قblk.

## اَنْبِیَا

قلم آرقاداشم «کيفز»

نه ايشڭ وار يازسان ملانى رسواى ايدهسن?  
بىكى، خانى، آغانى رنجير ايله تاي ايدهسن  
ازەل باش-قولاغى، باشلىوب آخىرواي ايدهسن  
ورخ او گوندن گە سەنە قاخقىلى بىك بىر شە آنا  
دوشەسەن سن قالايمە مىدىلىر كامە چانى

دېنەمە هر كىمسە قوى اوپسۇن اوز ايشندە آزاد  
بىرى اىستەر اوزىزىنە كوندە قوى آلسىن آرداد  
يازما، ھېچوقۇت ايلەمە خلىقى اوز گەن ناشاد  
نجه مشھور دىيوبىلار آتالار (اردىلى)  
هر كىس اوپسۇن كىرك عالمە اوزى اوز و كىلى

بىزە بورجىدى با كۆ ونسولى هر جور دولانىز  
چاعرىسىز خلتى قوناق اىپلىرىنە قارتى سالىر  
قومار اويناتىدرويان (ير داشى)نى كىنى آلىر  
عىب در خلقە دولاشماقلىگى قوى قرافا  
دېمە بېتىان كىشى يە بىن سولە باخ بىرده صاغە

گلەمن دل بىر ايدوب خلقە مەتمەل يازمىيال  
تاپالىم گىندىمە باشقە عمل يازمىيال  
أتالىم، بوشىلائىم، شعر و غزل يازمىيال  
ھر كىڭ اوز يورە گى ھر نجه اىستەر اىتىين  
نەبىي خوشلارسە اونڭ قوى دالىسنجە گىتىين.

سەلە بن نە ايلىيە يىللاڭ بۇ قدر مخلوقە  
يا سوزى جىدى يازاق، يا چوورىرەك شوخلاوقە  
ھى چالاش، ھى چابالا، باخىما واراء، يوخلاوقە  
يازاسان، يازمىياسان بىر كە تائىر ايلەمىز  
جوخ سۈرۈقدەر بۇ دەمىن دو گە كە تىپىر ايلەمىز.

بىلە بىر قوم كە دايىم سى تەحقىقىر ايلىر  
نە دېرىرسىن سە اونى تىرسنە تەبىرىر ايلىر  
آختارىر جىزئى بەھانە سى تەكىفىر ايلىر  
بىلە بىر وحشى جماعت لە باجارتاماقى اوЛАر؟  
جوخ دانشسان تو گىڭى كوچەدە مىداندە يولار.

ایله کتابلار بو نچه ایلک عرضنده یازبودر.

روحاث شاد حافظ! نه گوزل مناسب مقام دیوبدر:

ما بدان مقصد عالی توانیم رسید

مگر هم پش نهد لطف شما کامی چند

یعنی هیچ بر ذیحات کتاب یازماغه و ترجمه ایلمگه

جارت ایله مزدی، اگر با کو قانصی سی قباغه دوشمه سیدی.

ایوث یخلماسون ملت، مگر سنه نه قدر ذکاوت

قابلیت و جوهر وارایش؟ واقعه بی گونث حکمنده که

بو قدر یازیچیلار چخوب و بو قدر کتابلار یازبود هی

چاپ اولوب اوجوز قیمتله ساتیلر. هانسی ملت ایچون

بو سعادت و بو سرعت ایله ترقی ایله ماک مسکندر؟ بزدن

او تو ز قرخ ایل قباقده اولان ارممنی قوشیلار مزک بر او.

پره تاسی اولمیا اولمیا بزده «ذوقفار بلک حاجی گوف» تک

جانه هفتده بر او پره تا یازوب تازه به تازه صحنه

تماشایه قویور ...

عیب ما جمله سکفتی هنر ما هم گو

نفی حکمت نشود بهر دل عامی چند

انصافا بو قدر که اسلام عالمنی مذمت ایدیرل و

مسلمان لاره سرزش ایلیورل که دالده قالوب قباق گیتیر،

فلان فلان، نیه بس بر انصافه گلوب اوناث هنرین و شجاعین

یاده سالیلار؟ یعنی بش نفر عوامک قاتماماق خاطر مسی

ایچون بو بیویکلکده نعمتی و سعادتی نفی ایله ماک اولار

که فاقفازمزده ایکمچی درجه ده ادب سایلان محمد سعید

اور دوبادی «قاتلی سنه» لر کمی کتاب یازوب بز مسلمان

نلارک بویته او بیویکلکده حق قویودر ...

ای کدایان خرابات خدا یار شماست

چشم انعام مدارید ز انعامی چند.

والله بو گون شیطان بازارده مسلمان کتاب ممتازا

سنے گدارم دوشدی، لاب روح تازه لندی، در و دیوار

بتون دولیدر تازه کتابلار ایله و هر کتابک اوستنده یازد

ناث آدی عکسی چکلماش، انسانی حیرته سالیر، و یلد.

یریز که انشا الله گله چکدکده ملت بو وجود مبارکارین

اسلام یولنده چکدیکلری زحمته قیمت اولاراق رسلان نک

یوزیندن اولناره هکل یا پدر اجادقدر. انسان بر طرفه

علی عباس مذنبی بر طرفه علی راضی شمعچی زاده نی

بر یانده میر عبدالوهاب میر آقا زاده نی و محمد آقا

یله یازدق که جماعت بزه بد خواه اولدی

همی بزدن همی مجموعه دن اکراه اولدی

دلزجه اوقدر قاریش اولوب آه اولدی

ایرواندا بر ایگیت شیمی چیقوب میدانه

ملا نصرالدینی قوییر که کیده ایروانه.

هانسی مجلس ده دوشور بزرگی بدنام ایلیر

ژورناله، کندیزه نظرین اعلام ایلیر

ایروان اهلی او گل چونخ یوک اکرام ایلیر

چونکه قاتل دی، قوچاق دی، اوطی دی شهرتی وار

ایروان ده بو جور اشخاصلرث حرمتی وار.

جو و ملا غای بک

## الی یونگل لک

مسلمان دکاچی لریث و هر جور آلش ویریش

چیزی نک آرسنده بر قاعده وار که هر هانسی مشتری

سهر صفتہ اونلاردق برشی آلوب پول ویرمک ایسته

سورشارلار که:

قارداش! الله یونگل دی، آغ?

و ایله که مشتری دیدی یونگل دی پولی آلوب بر

جنقلدادوب سالارلار دخیله، و دیهارل (صفته سندن بر کت

اللبدن) و دوغیریدانه اگر او شخصیک الى یونگل اولسا

او گون آخشامه تک او دکاچی نک بازاری قوشوب آخشام

دخیلی سایوب دکانی با غلیوب بازاردن ایکی دانه قووون

آلوب ووروب قولتوقه شاد خرم یوز قویار ایوه، و

یشجک آرودینه: (کوپیگل قزی! نز اول بوزباشی گتور

یورولموشام) دیوب، بوزباشی و قووونی ال اوستی آشروب

باشن آثار یره یات که یاتسان.

من چوق الى یونگل آدمه هر صنف و هر سلک

دن گورمشم اما با کو قانصی سی العاج میر مجفر زاده

کمی الى یونگل آدمه راست گاممشم، حفیقت او گوندن

که او علامه فهاده و فاضل یکانه، جرجی زیدانک کتابلا

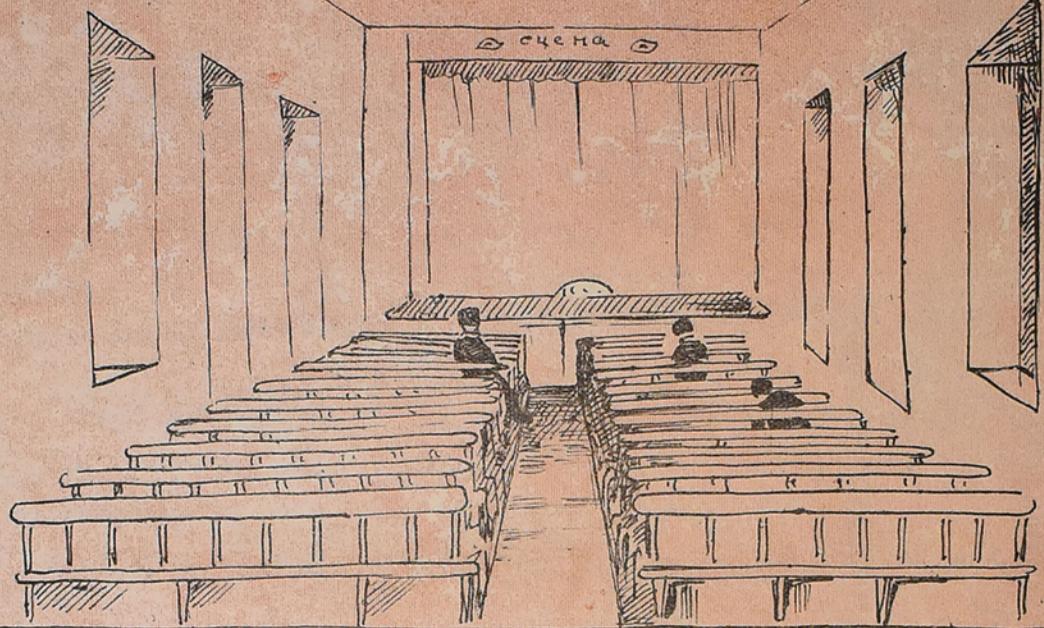
رینک ترجمه سنه باشلوب و نجه جلد نشر ایدوب فاقفازه

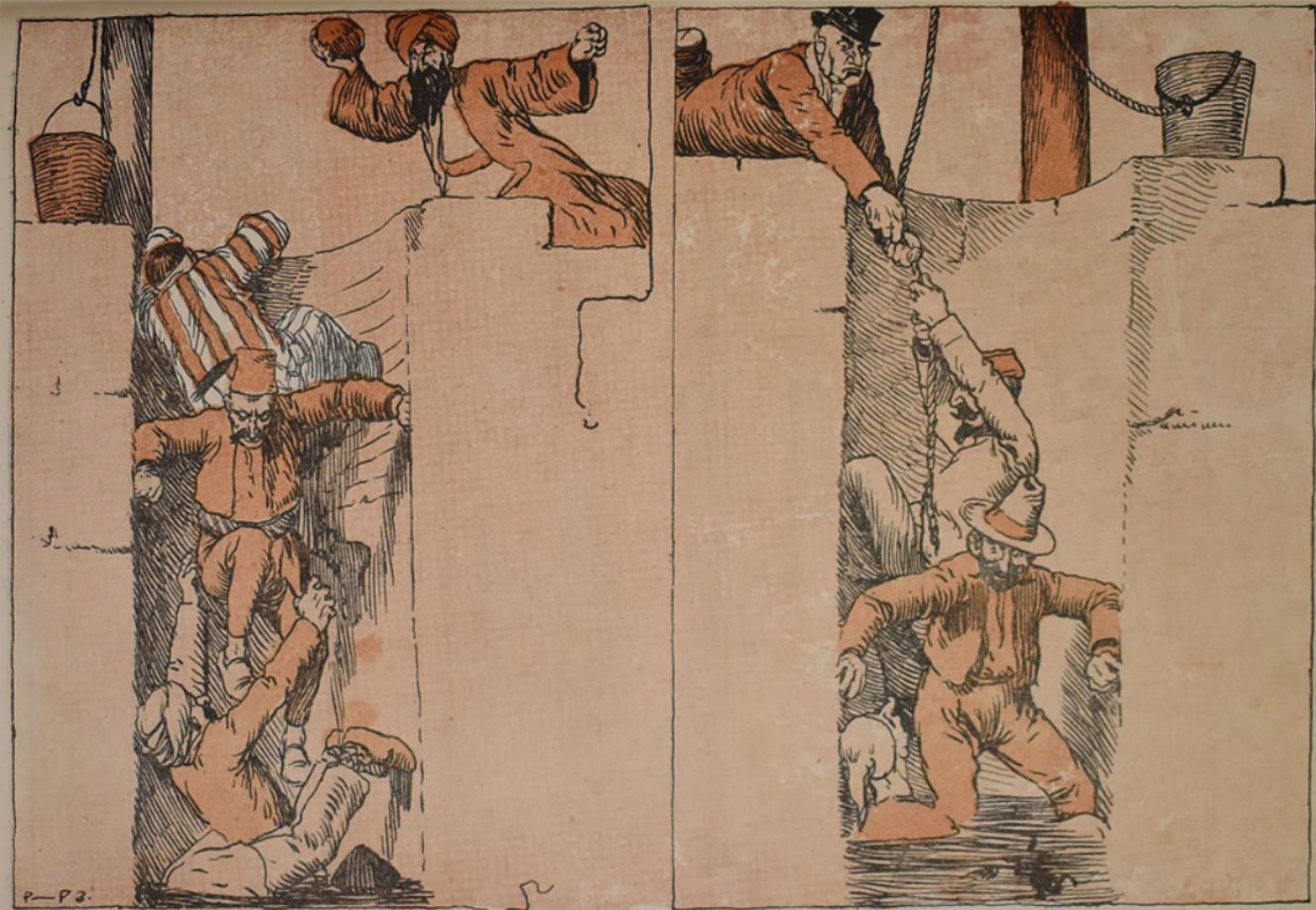
داغیدوبدر، مسلمان عالمنک هر طرفه علی الخصوص فاقفازه

هر شهرنده، قصبه سنده، کندنده بیویک بر جنبش و هیجان

عمله گلوب کتاب یازماق و ترجمه ایله ایله یوز قویودر

آرتماقه، یه، که ایندی اگر حساب ایله ایله مین جلدار





(السلام من سلم مسلمون من يده و لسانه)

خدیشه عمل ایدن دین قارداشلار.

بو خدیجه خبری اوامیان کافارا.

و (علی اکبر) کمی گوندہ بر کتاب یازوب و با (غراف تولستوی) لٹ ائرلینٹ بربنی گوندہ ترجمہ ایلیوب گوندہ اور جو گواراٹ چاپ خانہ سے، چونکہ اوناڑ چوخ کاپ دوشوبل او جوز، او جوز چاپ ایلیوب سا تدرالار کہ بلکہ چورک پولاری چیتسون . . .

زاهد از کوچہ با کو بلا مات بگذر تا خرابت نکند صحبت بدنامی چند یعنی ای باد کو بیه گذاری دو شن الہ گیدوب هر یerde اولسا (سرابسکی) نی تاوب اونٹ جہات کتابه درست دقت ایله و اگر صحنہ تمایشیہ قویسالار گیت کور که ما شالہ نبھے جہات در.

چون می ازخم به سیو رفت گل افکند نقاب فرست عیش نگهدار بزن جامی چند ایله کہ مسلمان عالمٹ بو سرعت ایله قاباقہ کلگنی و بو عجلہ ایله ترفی سنی گورداک و بو مسئله یه دوشونڈا کہ الہ شکر هر یردولوب ادیب ایله شاعر ایله مجرر ایله و ہی اشعاری غزہ لارده ڈورنال لرده یازیلور و ہی کتابدی چاپ اولنور چور میدان و بر گون اولمور

بکا ویرمیوب، نہ ایلیوم، یرلٹ دیشگندن کہ پول چخماز! یو سوز او غلابی تاہی ده حر صلندیریوب دیدی: « پس بو دیدی گیم آدم لارک پول لاری گو گدن یاغوب؟ ہاموسنٹ دولی یر دیشگندن چھیبوب هارادان چخوب؟ شوراٹ اولا. یدی وقتنه خلق دوتان یر لردن بر یش دیسیاتین ده سن دوتایدک، ایندی ده بر کشی او لا یا لدک.

میرزا جواد دیدی: « آی او غول، نہ او لار من قوجا آتا کا ایلی گکھ نصیحتدن بر آزادا او زیکه ایلیسن؛ بر دیشگندن پول چخار تماق آسندرا، گیت سندہ چخارت. پول قازانیاک شمور، فرات است، سندہ ده اولسون. بو سوز احمدی دوتندی؛ بر آز فکره گیدوب، دیدی: « آتا یاخشی، ایندی من بر دیشگندن پول چخار دیدم، سندہ

مجتهد زادہ نی گوروب فرحتوب دیبور ای ادیب محترم! قد آمیخته با گل نہ علاج دل ما است کلمہ چندیامیز به دشنامی چند، یعنی چالیٹ کیجہ گوندوز وقت یوقت آدام و قرار دوتیک یا زٹ ترجمہ ایدک چاپ ایلتردک چقاردک میدانه او ز کردن یادگار قویک حیف در سزاٹ او گونز (تالات) لار گر ایشلیوب ضایع اولسون و ملت سزاٹ ائرل کردن بی فیض قالین و بو خواب غفلتمن آیلامسین، قویسایٹ دین الدن گیندی، و شرف پوچ اولدی . . . پیر میخانہ چه خوش کفت بدردی کش خویش کہ مکو حال دل سوخته با خامی چند یعنی هیشه انسان کرک حاجی ابراهیم قاسموف تک باشني سالوب آشاغه (قاتل کریہ) کمی گونزل ائرلی کہ (باشدان ایاچه مسلمان معیشتہ مطابقدر) ترجمہ ایدوب چاپه ویرسون کہ ملت اونی صحنہ تمایشیہ قویوب آوروپا روحی ایله روح لانا، تا بلکہ تز ترقی ایدوب آوروپا لیارڈه یتشہ.

و یا اینکے غوری سنا ریاست شا گردلی (علی صبری)

## فیلیہ تون

### مارال لاریم

— نہ بیلوم نہ سوزدی، یاخشی سوز اولس، او ز آتاسنے دیر؛ سورو شدیم دیدیل کہ بو تازه اوروس سو گوشی در، منم بو کو کہ دوشمگمک تقصیری، باخ، منم بو اوجاق فراقنده یاتان آتمامدد در.

میرزا جواد یردن ایلان چالمش کمی قالخدی. اگر ایو اونٹ باشنه او چسا ایدی او جلد لگیه سیچرامازدی. یوزینی او غلنہ دوتوب دیدی:

— آ گدہ، زندیق او غلی زندیق، گوندہ بر دفعہ سنی ایت کمی دو گد جکلر تقصیر مندہ اولا جاق؟

— بی، گوندہ بر دفعہ منی ایت کمی دو گجکلر تقصیر سندہ اولا جاق. هشتاد یاشٹ وار هانی سنٹ دوتک?

تای تو شلا رک، یولدا شلا رک هرھسی بر کشی اولوب اور تالله چخوب، سن ایله یوز ایلدر گوزیکی بر قلمدانه، بر کیچہ کتابه تیکوبن. هیچ نولور سنمی سنٹ او ستدنه تقی نٹ او غلی موسی کلکی میلیونچی اولدی؛ گوندہ اون یدی مین مناط چیستی داخود الور؛ او موسی در، کہ او تو ز ایل بوندان قاباق قویا میدانندہ سامان ساتاری. آر ایچانی ایلين شمسی نٹ ایوبنے بخارا امیری قوانق گلور. حاجی زین العابدین گوندہ ایسکی شاهیه چ گنندہ پالچ داشبوردی! ایندی پالچ تاباقی یریه چ گنندہ یارانال لق چنی یا پوش دروب. آخر بونلار ہاموسی سنٹ یولدا شلا رک در، سن نیه او ز گه بر گون آغلامیوبن؟

کشی دیدی: « آ بالام، منی باسوب ییچکسن اونلارہ آللہ ویروب،

آدا قوندورماقه نه اولدی سب؟!!

(جووه‌لاغانی باش)

## تلغراف خبرلری

با کو — بو گیجه آدرنه‌نڭ سقوطى شاديانه‌لاقته ایران قونسو لغاخانه‌سندە بويوک بر ضيافت تشكيل اولموشدى، صحجه كىمي عزىز قوناقلار قماره مشفول اولوب بلقارلارڭ صربىلرڭ ساغلنته رفع اقداح ايتىدiler.

رشت — بورانڭ شاد بندى عاشانلىڭ آخرمىسى مقلوپىتلىرىنى ايشيدوب آز قالور باغرى چاتلاسون و دلخور چلقىدن گيجه گوندوز قماره مشفول اولور كە بو غصەلى خبرلرلى اونتوسون.

آنديجان — عابدجان معصوم، بو گون قسم ياد ايتىدى كە بىرده تازە آچلمش مكتىلر بارەسندە (اينېپتۇرە) دانوس ويرمسون.



— آز قالوب گون چخسون.

— پس اوندا بو گيجه‌لگە بىدر،

قالانىدە قالسون صباحە.

ميرزا جواد يقين ايتىدى كە اوغلىنىڭ

باشىنە هوا گلوب. حالى خراب اولوب

اوزى اوزىنە دىرىدى:

— پرورد گاراء، وار يوخم برجە اوغلۇم

وار، اوده ديوانە، مصلحت سىنگەر، ياربى!

نچە گيجه بىرى بىرىنىڭ دالدىن

احمد جماعت ياتاندان سوڭرا گلوب

باڭدا سبىحەدىك ياشلىوب، گون چخاندا

گلوب ياتوردى.

نچە وقت كىچدى. گون اورتا

زمانى ميرزا جواد شىردىن گىلدى گىنده

(ايىكى گۈرنىدى كىتشىدى) احمد يېرىوب

قاپاقنە آناسىڭ قولدىن دوتوب گتو.

ردى قازىدىقى، قويونڭ كىنارانە دىدى:

جىران على (گەنە او: جاق)

كە (كىجەلى زادە) نىڭ سىدai حىتمە ياش شەر منظومىي يا شەر مئشورى اولمىاسون، و يا اينكە (ملا محمد قاراباگى) نىڭ بايرام مناسبىتى ايلە يازدىقى گوزل بىتى كە: (يارب

(صوفى)، ماصوصى، قارداشلارمىڭ بايرامنى مبارك) كلامى چاپ اولۇنماسون، اوندا آركا خاين اول (فرقت عيش نىكەدار بىز جامى چند) يعنى بو فرصتى قويىما فوت اولىسون،

بر نچە جام بو اديب لەڭ ساغلىقىنە اىچ، با كو غلاسنىسى كىمى منافقاڭ حامىنەڭ كىلى قوى قولاغىڭا، چفرا-

چفرا اوخى: چو آقاتب مى از مشرق پىالە بر آمد ..... بودە اولىسون سىڭ اىچۇن كېف.

سارساق قلى باش

## ۵ گەنك

بىلەيم بى كمال افندى لر  
نە اىچۇن بى كمال اولور ياش رب؟!  
علم، فضل و كمال باشىدە كە

تماشا ايلە، بوسوزى دىيوب ابودن چىخدى.  
ميرزا جواد ئىننە كەننە آتادن قالما  
بر خىرەدەجە باغى و اىچىننەدە بىر سو-  
معەسى وارىدى. اىستىلر دوشىنە عو.  
رتىنەد گوتوروب گىدوب پايزىزەدىك  
اورادە فالاردى. اما اوغلى شەردىن  
ال چىكىمۇب اوز پىشەسەنە مشغۇل  
اولايدى. آتا ايلە اوغۇلۇڭ يوخارىدە  
ذىك اولنان سەجىتىنەن بىر اىكى آى  
كىچىنەن سوڭرا، ميرزا جواد كۆچدى  
كەدە، بىر دە احمدەدە آتاسىلە كىتىدى.  
آتاسى سورۇشىدى: «آبالا، سىندىن چىخىان  
ايش، سىن هارا يە گىدورسۇ؟» اوغلى  
جواب ويردىكە گىدورم يې دىشىكىنەن  
پول چخارتماق. آتاسى گولومىنوب،  
بىز سوز دىمىدى. خلاصە يېشىدىلار كەدە.  
بىر گون ميرزا جواد گوردىكە اوغلى  
اتكىنەتتە بىر كولوانڭ گىتىرۇب



حکیم

بو کنده ناخوش وارمی معالجه ایدیم؟

غلاوا

آغا صاغ اویسون شکر الله آزارلى زاد يو خدى